

מדינת ישראל

משרד המשפטים

משנה ליועץ המשפטי לממשלה (ציבורי-מינהלי)

ירושלים : י"ח תמוז תשע"ח
1 יולי 2018
תיקנו : 803-05-2018-000006
סימוכין : 803-99-2018-011765

לכבוד : ז'קי לוי, סגן שר הבינוי והשיכון

שלום רב,

הנדון : חוות דעת למניעת ניגוד עניינים - התמודדות בבחירות לראשות עיריית בית שאן

על פי כלל 7 לכללים למניעת ניגוד עניינים של שרים וסגני שרים (י"פ התשס"ג, 1136 ; להלן – הכללים), נדרש סגן שר למסור הודעה בכל מקרה שבו מתעורר חשש לניגוד עניינים, ועליו לפעול בהתאם לחוות דעת היועץ המשפטי לממשלה. על רקע כוונתך להתמודד בבחירות לראשות עיריית בית שאן, הריני לחוות את דעתי כדלהלן :

1. ביום 18.1.2018 עדכן אותנו היועץ המשפטי של משרדך כי הודעת לו על כוונתך להתמודד בבחירות לראשות עיריית בית שאן, וביקשת הנחיות בעניין.
2. הוראות הדין אינן אוסרות על שרים וסגני שרים להתמודד במסגרת בחירות בשלטון המקומי. עם זאת, במצב שבו הנך ממלא תפקיד בשלטון המרכזי ונושא באחריות ממלכתית, ובד בבד אתה מתמודד על תפקיד בשלטון המקומי ומעוניין לשכנע את ציבור הבוחרים המקומי בדבר התאמתך לתפקיד – עלול להתעורר חשש לניגוד עניינים, הן באופן כללי, ביחס לשימוש במשאבים ציבוריים לצרכיך הפוליטיים, והן ביחס לעניינים ספציפיים הנוגעים לעיריית בית שאן.
3. חשוב להזכיר כי באופן כללי, חלה עליך חובה להפריד בין התפקיד הממלכתי כסגן שר, לבין ניהול העניינים הפוליטיים שלך כמתמודד בבחירות לרשות המקומית, וכי לחובה זו יש השלכות מיוחדות בתקופת בחירות. חוק הבחירות (דרכי תעמולה), תשי"ט-1959, קובע כי אין לעשות שימוש בקשר עם תעמולת בחירות בכספים או בנכסים של גופים ציבוריים, ובכלל זה, כאמור בסעיף 2א(2) לחוק – "שימוש בנכסים שהועמדו על ידי המדינה לרשותו של שר, סגן שר או חבר הכנסת". על נושא זה ניתן ללמוד בהרחבה בהנחיות היועץ המשפטי לממשלה מס' 1.1900, מס' 1.1901 ומס' 1.1908, שעניינן איסור תעמולת בחירות במימון כספי גוף מבוקר.

4. כמו כן, באופן רגיל, שרים מוזהרים על כך שעליהם להימנע משימוש במשאבים הציבוריים לצרכיהם הפוליטיים. כך למשל, שרים וסגני שרים נדרשים להימנע משימוש בשירותי הלשכה והמשרד הממשלתי לצרכים מפלגתיים-פוליטיים, ונקבע כי אין לבצע פעילות מפלגתית-אישית גרידא מתוך הלשכה (למעט פעילות אקראית ומוגבלת בהיקפה; ראה הנחיית היועץ המשפטי לממשלה מס' 1.1704 "פעילות מפלגתית בלשכות שרים"). עוד יש להזכיר את הנחיית היועץ המשפטי לממשלה מס' 1.1708 "הגבלות על טיפול בפניות חברי גוף בוחר על ידי נבחר-ציבור", שאמנם עוסקת במישרין בחברי הגוף הבוחר במפלגות השלטון המרכזי, אך עקרונותיה יפים גם לגבי פניות של פעילים פוליטיים מקומיים אחרים שעשויים לסייע לבחירתך האישית במסגרת בחירות מקומיות. הנחיות כלליות אלו עומדות בעיני, ומצאתי לנכון להדגישן ולהזכירן בהקשר של פנייתך.
5. לצד זאת, כיוון שאתה מתמודד לבחירות בבית שאן, עלול להתעורר ניגוד עניינים ספציפי, ככל שעניינה של רשות מקומית זו יובא בפניך. כפי שכבר הובהר בהנחיה ראשונית שהועברה אליך באמצעות היועץ המשפטי של משרדך, מכאן ואילך עליך להימנע מלטפל בעניינים הנוגעים לעיריית בית שאן.
6. אין צורך להזכיר כי נושאים דומיננטיים שמשרד הבינוי והשיכון עוסק בהם נוגעים לשלטון המקומי – תכנון, פיתוח ושיווק של מגרשים לבניה חדשה, נושאים תכנוניים כלליים (כגון תמ"א 38), פרויקט שיקום שכונות ועוד. בכל אחד מהמישורים הללו, עשויה להיות לפעולות שבהן אתה מעורב בתפקידך כסגן השר השלכה ספציפית על בית שאן, וכאמור עליך להימנע מלטפל בהחלטות אלו. לצד זאת, ככל שתבקש לעסוק בסוגיה כללית, שיש לה השפעה מהותית על בית שאן, גם אם הסוגיה היא כללית באופיה – יהיה עליך לפנות אל הח"מ לצורך קבלת הנחיה פרטנית.
7. מטבע הדברים, בהיותך סגן שר, נושאים שבהם אתה מנוע מלטפל יטופלו על ידי שר הבינוי והשיכון ללא מעורבות שלך.

בברכה,
דינה זילבר
משנה ליועץ המשפטי לממשלה (ציבורי-מינהלי)

העתק: שר הבינוי והשיכון
היועץ המשפטי לממשלה
מבקר המדינה
אלעזר במברגר, היועץ המשפטי, משרד הבינוי והשיכון
דני חורין, ממונה בכיר, ייעוץ וחקיקה (ציבורי-מינהלי)
ערן עסיס, ייעוץ וחקיקה (ציבורי-מינהלי)